

Nr 785

Av herr Ståhl, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 65, angående anslag för budgetåret 1965/66 till statsdepartementen, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 65 framlägges förslag till omorganisation av departementen. I propositionen heter det (s. 9), att den nya departementsorganisationen skall utformas för den nuvarande situationen, där verken är fristående från departementen med ett självständigt ansvar för sin verksamhet och liksom hittills i huvudsak ombesörjer den löpande förvaltningen, medan arbetet med samordning, planering i stora drag och utformande av de viktigare riktlinjerna bedrivs i departementen. Utredningsarbetet skall alltfört äga rum utanför departementen, vilka emellertid bör vara kapabla att bedöma inkommande material.

Mot denna allmänna principiella uppläggning finns intet att erinra. Frågan är huruvida denna allmänna gränsdragning kommer att upprätthållas även efter den föreslagna omorganisationen. Innebörden av den framlagda propositionen är att departementens planerande organ förstärkes i utomordentlig grad. Upphävandet av den gamla tudelningen mellan statssekreteraravdelningen och expeditionschefsavdelningen syftar bl. a. till att samtliga departementets resurser skall kunna sättas in på det allmänt planerande arbetet. I samma riktning verkar den planerade decentraliseringen av löpande förvaltningsärenden.

Här inställer sig frågan i vad mån de underlydande verken kommer att bli i stånd att framgent upprätthålla sin självständiga ställning, därest departementets resurser i så hög grad kommer att inriktas på att utforma de allmänna riktlinjerna och att verka dirigerande.

Även det personella problemet måste beaktas. De personella resurserna kommer att tagas i anspråk för departementen i en omfattning som gör det ovisst hur det går med verkens kvalificerade rekrytering.

Av vikt är att den nya organisationen icke utnyttjas för att överflytta den beslutanderätt som enligt nuvarande ordning ligger hos verken till departementen, dvs. att i realiteten en för vårt system främmande ministerstyrelse utvecklas. Det ligger nära till hands att den nya ordningen kan komma att begagnas på så sätt att inom departementen inrättas särskilda avdelningar och beredningar som övertar den planerande verksamhet som åvilar verken.

För en sund förvaltning är det av vikt att balans upprätthålles mellan

den centrala långsiktplaneringen i departementen och verkens uppgifter att svara för förvaltningen inom en viss sektor.

Under återopandande av det anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 65 måtte beakta ovan anförda synpunkter.

Stockholm den 30 mars 1965

Manne Ståhl